

Lasy Państwowe
DLA LASU, DLA LUDZI

UWAGA!

**KORNIK
OSTROŻĘBNY**

**Groźny szkodnik
zaatakował lasy**

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Lublinie

www.lublin.lasy.gov.pl

BIOLOGIA

NAZWA SZKODNIKA:

Kornik ostrozębny (*Ips acuminatus*)

Niewielki chrząszcz długości około 3,5 mm, barwy od jasno brązowej aż do prawie czarnej. Żeruje pod korą sosen, w górnej części strzały, w obrębie korony drzewa i cienkiej (żółtej) kory na pniach.

Fot. 1

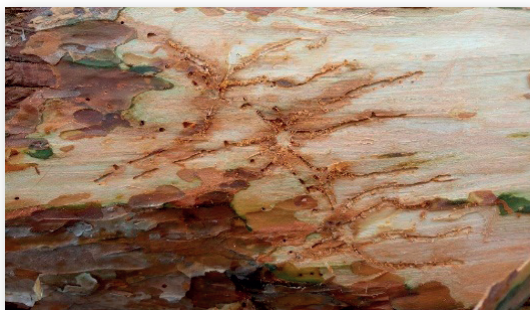

Fot. 2

Żerowisko kornika ostrozębnego na gałęzi sosny.

Chrząszcze rozpoczynają swoją aktywność na przełomie kwietnia i maja. Wgryzają się pod korę żywych sosen. Drają tam najpierw „komorę godową”, a następnie tzw. chodniki macierzyste, w których składają jaja w niewielkich zagłębieniach. Wylęgają się z nich larwy, które żerują pod korą drążąc dalsze chodniki.

W sierpniu, wylęte chrząszcze atakują kolejne drzewa. Samice, które złożyły jaja wiosną przelatują na dalsze drzewa, by złożyć jaja po raz drugi. Gradacja postępuje więc bardzo szybko. Zamieranie zaatakowanego drzewa następuje w ciągu 3-4 miesięcy od momentu zasiedlenia przez korniki.

Fot. 3

Fot. 4

Żerowiska z widoczną komorą godową i chodnikami macierzystymi.

Korniki zasiedlają sosny w różnym wieku. Dynamiczny rozwój (gradacja) szkodnika następuje od wschodu kraju, poszerzając swój zasięg w kierunku zachodnim.

OBJAWY ZASIEDLENIA

Fot. 5. Zamierająca sosna zaatakowana przez kornika ostrozębnego.

Początkowym objawem zaatakowania drzewa przez kornika ostrozębnego jest niewielka zmiana koloru igliwia, które stopniowo blednie i szarzeje. Ta zmiana jest jednak trudna do zauważenia.

W dalszej fazie pojawiają się pojedyncze gałęzie z rudym igliwem, następnie rudzieje wierzchołkowa część korony, aż w końcu ruda staje się cała korona.

Charakterystyczną cechą zabitych drzew jest też szaro – niebieska barwa bielastej części drewna, ponieważ kornik ostrozębny przenosi zarodniki grzybów powodujących tzw. siniznę drewna (fot. 6).

Fot. 6. Sinizna drewna spowodowana żerem kornika ostrozębnego.

JAK ZAPOBIEGAĆ I ZWALCZAĆ?

Najskuteczniejszą metodą zwalczania szkodnika jest systematyczne usuwanie z drzewostanów zaatakowanych drzew (wycięcie i wywóz z lasu), oraz spalanie wierzchołków i gałęzi pozostających w lesie (z zachowaniem zasad bezpieczeństwa p.poż.).

Ponieważ drzewa z rudymi koronami pojawiają się w ciągu całego okresu wegetacyjnego (ze szczególnym nasileniem od lipca do końca roku), należy jak najczęściej przeglądać drzewostany i miejsca w których kornik już wystąpił, by w porę usunąć, pojawiające się nowe drzewa z rudziejącymi koronami. Zaniechanie tych działań może prowadzić do zamierania całych obszarów drzewostanów, co w konsekwencji naraża na straty właścicieli lasów.

Las Państwowe
DLA LASU, DLA LUDZI

PODSTAWY PRAWNE:

- Ustawa o lasach, z dnia 29 września 1991 roku (Dz. U. 1991, nr 101 poz. 444),

Art. 9 ust. 1 pkt. 2:

W celu zapewnienia powszechnej ochrony lasów właściciele lasów są obowiązani do kształtowania równowagi w ekosystemach leśnych, podnoszenia naturalnej odporności drzewostanów, a w szczególności do: zapobiegania, wykrywania i zwalczania nadmiernie pojawiających i rozprzestrzeniających się organizmów szkodliwych;

- Rozporządzenie Ministra środowiska z dnia 22 marca 2006 roku w sprawie zasad zabezpieczania przeciwpożarowego lasów (Dz. U. nr 58, poz. 405),

- Instrukcja Ochrony Lasu z 2012 roku,

- Instrukcja Ochrony Przeciwpożarowej Lasów z 2012 roku.

Szczegółowe informacje dotyczące kornika ostrozębnego i jego zwalczania uzyskać można w:

Wydziale Ochrony Lasu

Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie

ul. Czechowska 4

Tel: 81 532 70 31,

oraz we wszystkich nadleśnictwach podległych RDLP w Lublinie
(dane teleadresowe na stronach internetowych nadleśnictw)

Zdjęcia:

Sławomir Michalewski - Zespół Ochrony Lasu w Radomiu

Radosław Plewa - Instytut Badawczy Leśnictwa w Sękocinie Starym

WYKONANO NA ZLECENIE

REGIONALNEJ DYREKCJI LASÓW PAŃSTWOWYCH W LUBLINIE

CHROŹMY NASZE LASY!

Usuwanie zasiedlonych drzew

i wypalanie gałęzi, w których

szkodnik jeszcze przebywa,

jest podstawą skutecznego działania.